Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. – Wydana i rozesłana dnia 10. kwietnia 1894.

(Zawiera Nr. 62-67.)

62.

Dokument koncesyjny z dnia 16. lutego 1894,

na kolej lokalną od Göpfritz do Gross-Siegharts według okoliczności z przedłużeniem aż do Raabs.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno- i Dolno-Śląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd.

Gdy Rudolí hrabia Straten, Ryszard baron Suttner, Józef Adensamer i gmina Gross-Siegharts podali prośbę o udzielenie im koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej od Göpfritz do Gross-Siegharts według okoliczności z przedłużeniem aż do Raabs, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać rzeczo-

nym koncesyonaryuszom koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 17. czerwca 1887 (Dz. u. p. Nr. 81) i z dnia 28. grudnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 229), tudzież ustawy z dnia 27. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 198), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej od stacyi Göpfritz na linii kolei państwa wiedeńsko-chebskiej do Gross-Siegharts, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym.

Koncesyonaryusze uprawnieni są kolej lokalną powyżej oznaczoną przedłużyć pod warunkami, jakie c. k. Ministerstwo handlu ustanowi, po kawałku aż do Raabs, z tem zastrzeżeniem, że do całej kolei lokalnej, wykonać się mającej, stosowane będą jako do przedsiębiorstwa jednolitego postanowienia niniejszego dokumentu koncesyjnego. Obowiązek jednak wybudowania rzeczonego przedłużenia až do Raabs, będa mieli koncesyonaryusze tylko w takim razie, gdy według uznania Rządu będzie można mniemać, że ciężar kapitałowy, koncesyonaryuszom w skutek tego przedłużenia nowo przyrastający, po strąceniu dopłaty przez strony interesowane i kraj Austrya poniżej Anizy objęciem akcyj zakładowych zabezpieczonej, będzie pokryty czystym dochodem ze szlaku nowo przybywającego, zabezpieczonym zaręczonemi przez interesowanych przewozami lub w inny sposób, z doliczeniem rzeczywistego czystego dochodu z części kolei już wykonanej, o ile takowy przewyższać będzie jej ciężar kapitałowy po strąceniu sumy częściowej, akcyami zakładowemi uzyskanej. Prawo koncesyonaryuszów do wybudowania przedłużenia powyżej oznaczonego wygaśnie, jeżeli koncesyonaryusze nie zrobią z niego użytku w przeciągu lat czterech, licząc od dnia dzisiejszego.

Również zastrzega sobie Rząd, że nawet przed upływem okresu czteroletniego, powyżej ustanowionego, unieważni uprawnienie koncesyonaryuszów do wybudowania powyższego przedłużenia linii kolejowej i koncesyą do tego celu nada innemu przedsiębiorstwu, jeżeliby koncesyonaryusze nie mogli wybudować tej linii pod warunkami przez innych współubiegających się ofiarowanemi a przez Rząd zatwierdzonemi.

Do złożenia odnośnej deklaracyi wyznaczony będzie koncesyonaryuszom okres trzechmiesięczny, liczyć się mający od dnia doniesienia, że o koncesyą ubiega się inne przedsiębiorstwo.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) Uwolnienie od stępli i należytości od wszelkich umów, które to przedsiębiorstwo zawrze, od podań, które wniesie i od wszelkich dokumentów, które wystawi, tudzież od wszelkich wpisów hipotecznych, które na zasadzie tych umów i dokumentów będą uskuteczniane, nakoniec od wszelkich czynności urzędowych i urzędowych wygotowań do celów poniżej wyrażonych, a mianowicie:
  - 1. tyczących się uzyskania kapitału, zabezpieczenia odsetek od kapitału i zabezpieczenia ruchu, aż do chwili otwarcia ruchu;
  - 2. tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu.

Ulgi te nie mają być stosowane do postępowania sądowego w sprawach spornych;

b) uwolnienie od stępli i należytości od emisyi akcyj i obligacyj pierwszorzędnych wypuszczonych w celu uzyskania kapitału na pierwsze założenie kolei i jej zaopalrzenie według koncesyi, jakoteż od kwitów tymczasowych i od zahipotekowania prawa zastawu na ciałach hipotecznych księgi kolei żelaznych przeznaczonych do zabezpieczenia obligacyj pierwszorzędnych lub na innych nieruchomościach, tudzież od opłat za przeniesienie własności,

- jakie powstaną przy wykupnie gruntów po upływie pierwszego roku ruchu (lit. a, l. 2), z wyjątkiem należytości, które według istniejących ustaw mają być z tego powodu płacone gminom lub innym korporacyom autonomicznym;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony, na lat trzydzieści, licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei żelaznej w §. 1, ustęp 1 wzmiankowanej od Göpfritz do Gross-Siegharts niezwłocznie, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać mają koncesyonaryusze kaucyą w sumie pięć tysięcy złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

Budowę przedłużenia aż do Raabs, gdyby miało być wykonane, skończyć należy najpóżniej w przeciągu półtora roku od dnia udzielenia pozwolenia na budowę.

S. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolci podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolci.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi publiczne, koncesyonaryusze winni postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owyth dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej trzymać się powinni koncesyonaryusze osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i warunków koncesyjnych, które ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porzadku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, osobnej Spółki akcyjnej, do prowadzenia przedsiębiorstwa kolei miejscowej koncesyonowanej, która wnijść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Emisya obligacyj pierwszorzędnych, które opiewać mogą tylko na walutę austryacką jest dopóty i o tyle wzbroniona, o ile według wykazów, które Ministerstwo handlu ma sprawdzić ich oprocentowanie i umorzenie nie okaże się trwale zabezpieczonem.

Natomiast nadaje się koncesyonaryuszom prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędnych, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia, pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędnych, zanim akcye zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po cztery od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia znych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek

parku kolejowego, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału żadne wydatki jakiegobadź rodzaju nie moga być liczone.

Gdyby po skończeniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urza lzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki jakoteż formularze obligacyj pierwszorzędnych, akcyj zakładowych i pierwszorzędnych, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być musza po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i wzgledem ulg dla podróżujących wojskowych na austryackich kolejach rządowych kiedykolwiek obowiazywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi, a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis tyczacy się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznemi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaobowiązywały, nabywają dla koncesyonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesyonaryuszów obowiązującemi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle. o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 7 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane także korpusom straży cywilnej (straży bezpieczeństwa, straży skarbowej itp) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 9.

Koncesyonaryusze obowiązani są w razie uruchomienia wojska i w razie wojny wstrzymać ruch na kolei koncesyonowanej bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, jak Władza wojskowa uzna za potrzebne do ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na jednej z dróg publicznych, którychby kolej używała.

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat 90, licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoję.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 11.

Ruch na kolejach, na które daje się niniejszy dokument koncesyjny, będzie utrzymywał Rząd na rachunek koncesyonaryuszów. Warunki utrzymywania ruchu określone będą w osobnej umowie, którą w tym względzie Rząd zawrze z koncesyonaryuszami.

§. 12.

Koncesyonaryusze obowiązani są dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącemi lub dopiero w przyszłości powstać mającemi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektóremi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia. Jednakże współużywanie to o tyle tylko będzie miało miejsce, o ile przez to nie będzie doznawał przeszkody własny regularny obrót na kolejach współużywanych.

Do ustanowienia wynagrodzenia, które za to ma być płacone, służyć mają za wskazówkę przepisy dołączone jako załączka C do dokumentu koncesyjnego z dnia 1. stycznia 1886 dla kolei północnej Cesarza Ferdynanda ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa z roku 1886, strona 63.

§. 13.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującemi warunkami:

- 1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.
- 2. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej do oprocentowania obligacj pierwszorzędnych, za zezwoleniem Rządu w obieg wypuszczonych a względnie sumie potrzebnej na umówione oprocentowanie i umorzenie pożyczki hipytecznej, gdyby koncesyonaryusze zamiast wypuszczać obligacye pierwszorzę-

dne, takowa za zezwoleniem Rzadu zaciagneli, z doliczeniem raty rocznej, potrzebnej do oprocentowania po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i do umorzenia tegoż kapitału akcyjnego w ciagu całego okresu koncesyjnego, natenczas kwota roczna, powyżej oznaczona, uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

- 3. Wynagrodzenie, które ma być zapłacone, bedzie polegało na tem, że Rząd weźmie na siebie spłacenie obligacyj pierwszorzędnych przez koncesyonaryuszów emitowanych, które według zatwierdzonego planu amortyzacyi nie będą jeszcze w chwili odkupienia umorzone a względnie pożyczkę, jeżeli koncesyonaryusze zamiast wypuszczenia obligacyj pierwszorzednych takowa zaciagna i w ciągu pozostałych lat okresu koncesyjnego płacić będzie koncesyonaryuszom za kapitał akcyjny dochód średni w myśl ustepu 1go po strąceniu sumy potrzebnej na obligacye pierwszorzędne a względnie na pożyczkę hipoteczną pozostały a względnie, o ileby zachodził jeden z przypadków w ustępie 2 przewidzianych, sumę roczną tamże wzmiankowaną, a to w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.
- 4. Rzad zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych, zapłacić za kapitał akcyjny kapitał wyrównywający sumie tych rat zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok.

Gdyby Rzad zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu bedzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będa po kursie średnim, jaki obligacye rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkiemi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy, zapasy materyałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesyonaryusze je posiadali i przedsiębiorstwa poboczne koncesyonaryuszów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 14.

Gdy koncesya utraci moc swoje i od tego dnia,

grodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależytości, licząc tu także park wozowy, zapasy materyałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesyonaryusze je posiadali i przedsiębiorstwa poboczne koncesyonaryuszów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 13, l. 5.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 13), zatrzymaja koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rzad upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie maja stanowić przynależytości kolejowej.

§. 15.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wgladania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem urzędników na koszt koncesyonaryuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony bedzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcyą Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru lub interesom finansowym skarbu państwa gwarancyą dającego; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast ministerstwu handlu do decyzyi, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

Za nadzór nad przedsiębiorstwem kolejowem, niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusze są obowiązani ze względu na łączący się z tem ciężar czynności płacić wynagrodzenie ryczałtowe, którego wysokość oznaczy Rząd ze względem na rozmiary przedsiębiorstwa.

Uwalnia się koncesyonaryuszów od przepiw którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wyna- sanego w sfie 89tym Porządku ruchu kolei z dnia

16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiazku wynagradzania zwiększonych kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obo- Rozporzadzenie Ministra wyznań i wiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokalów urzędowych.

§. 16.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby koncesyonaryusze lub utworzyć się mająca Spółka akcyjna pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuścili się naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszom prawo uciekania się do Naszych Sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia szesnastego miesiaca lutego w roku zbawienia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątym czwartym, Naszego panowania czterdziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Wurmbrand r. w. Plener r. w.

63.

Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 12. marca 1894,

o zwinieciu przykomorka w Richoldzie (na Śląsku).

Przykomorek richoldzki c. k. komory pomocniczej I. klasy w Strumieniu, w wykazie komor i przykomorków austryacko-węgierskiego obszaru cłowego, rozporządzeniem z dnia 1. sierpnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 154) wydanym, pod l. b. XII, 26 wymieniony, zostaje zwinięty.

Wurmbrand r. w.

Plener r. w.

64.

oświecenia z dnia 22. marca 1894,

którem zmienia się artykuły II, VI i XX rozporzadzenia z dnia 7. lutego 1884 (Dz. u. p. Nr. 26) o egzaminowaniu kandydatów stanu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 13. marca 1894 uznaję za stosowne rozporządzić co następuje:

S. 1.

Osnowę teraźniejszą artykulów II, VI i XX rozporządzenia z dnia 7. lutego 1884 (Dz. u. p. Nr. 26) zmienia się w następujący sposób:

S. 2.

W artykule II, punkt 2, lit. b) przydać należy na końcu następujący ustęp:

Kandydaci na nauczycieli języków nowożytnych winni udowodnić, że ćwiczyli się praktycznie w mówieniu na kursach odpowiednich lub w seminarvach, ježeli takowe istnieja.

§. 3.

Artykuł VI, punkt I, lit. q) i h) maja opiewać:

- g) Jeden z jezyków nowożytnych: francuski, włoski, angielski, także niemiecki, w tych zakładach naukowych, w których nie jest językiem wykładowym, połączony z językiem niemieckim lub z jakimś językiem krajowym (wykładowym) jako przedmioty główne.
- h) Język angielski jako przedmiot główny, przytem język francuski i niemiecki lub jakiś język krajowy (wykładowy) jako przedmioty dodatkowe.

§. 4.

W razie połączenia języka niemieckiego w zakładach, w których językiem wykładowym nie jest niemiecki, z jakimś językiem krajowym jako przedmiotów głównych, zatrzymuje moc swoję przepis wyjątkowy podany w punkcie 4 artykułu VI.

§. 5.

Artykuł XX, punkt 3, ustęp 2 ma opiewać:

Filolodzy wygotować mają jedno wypracowanie pod nadzorem w języku łacińskim, kandydaci na nauczycieli języków nowożytnych w przypadku q) artykułu VI jedno wypracowanie pod nadzorem

w odnośnym języku nowożytnym, w przypadku h) po jednem wypracowaniu pod nadzorem w każdym z obu języków nowożytnych, bez pomocy słowni ka lub gramatyki.

§. 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

§. 7.

Kandydatom do urzędu nauczycielskiego, którzy na zasadzie egzaminu już złożonego, uzyskali kwalifikacyą na nauczycieli, czyniącą zadość wymaganiom niniejszego rozporządzenia, dozwolone jest podać za pośrednictwem właściwej komisyi egzaminacyjnej prośbę do c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia o przyznanie formalnej kwalifikacyi nauczycielskiej.

Madeyski r. w.

65.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 25. marca 1894,

o zmianach w spisie kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa, tycząca się obrotu towarów z dnia 14. października 1890 (Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892).

W spisie kolei żelaznych podlegających umowie międzynarodowej, tyczącej się obrotu towarów z dnia 14. października 1890 (Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892 i Nr. 87 z r. 1893) poczynić należy następujące zmiany:

Austrya i Węgry.

1. Królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa (łącznie z Liechtensteinem).

A. Wszystkie koleje eksploatowane przez wymienione poniżej Zarządy i Spółki z siedzibami w Austryi i Węgrzech.

Pod "16. Spółka kolei południowej itd." wpisać należy nie podlegającą umowie międzynarodowej kolej:

"1) Kapfenberg - Seebach-Au".

B. Części kolei eksploatowane przez Zarządy zagraniczne lub na współ z niemi.

Pod "III. Zarządy rosyjskie" przydać należy:

"47. pod Nowosielicą aż do Nowosielicy".

(Uwiadomienie urzędu centralnego w Bernie z dnia 27. lutego 1894.)

II. Wegry.

W skutek objęcia ruchu przez kolej koszyckobogumińską wykreślić należy:

"9. Kolej miejscowa w dolinie Popradu".

Niemcy.

Pod A. I. Koleje żelazne rządowe lub przez Rząd eksploatowane, w numerze 5 wykreślić należy słowa: "z wyjątkiem następujących linij", tudzież wszystkie nazwy kolei podane tamże od b) aż do p).

(Uwiadomienie urzędu centralnego w Bernie z dnia 21. września 1893.)

Pod A. II. Koleje żelazne prywatne pod własnym zarządem:

1. dodać: "14. a) i kolej żelazna Blankensee — Woldegk — Strassburg";

2. w numerze 17 wykreślić bliższe oznaczenie "Hennef — Waldbroel" podane w nawiasie.

(Uwiadomienie urzędu centralnego w Bernie z dnia 3. sierpnia 1893.)

3. dodać: "62. a) ¹. Kolej želazna Rothenbach b. L.—Weil."

(Uwiadomienie urzędu centralnego w Bernie z dnia 13. września 1893.)

Francya.

Pod A. Koleje i części kolei eksploatowane przez zarządy francuskie

koleje pierwszorzędne dopisać należy co następuje:

"9. Spółka kolei departamentowych.

10. Spółka kolei żelaznej z Somain do Anzin i aż do granicy belgijskiej.

Linie lokalnego znaczenia:

1. Spółka kolei departamentowych.

2. Kolej želazna od Marlieux do Châtillon sur Chalaroune."

(Uwiadomicnie urzędu centralnego w Bernie z dnia 21. lutego 1894.)

Włochy.

Dopisać należy następujące linie kolei północno-medyolańskich w Medyolanie:

Medyolan—Erba z odnogą S. Pietro—Camnago, Medyolan—Saronno, Saronno—Laveno, Gomo—Varese, Novara—Saronno—Seregno, Saronno—Como.

(Uwiadomienie urzędu centralnego w Bernie z dnia 1. września 1893.)

Rosya.

Nazwę kolei żelaznych pod Nr 33 zmienić należy na "kolej żelazna kijowsko-woroneska".

Dopisać należy "koleje południowo-wschodnie", eksploatujące koleje w spisie umieszczone, a mianowicie: kolej griaże — carycyńską, kolej kozłowo — woroneżsko—rostowską, kolej orłowsko—griażską i kolej liweńską.

(Uwiadomienie urzędu centralnego w Bernie z dnia 16. sierpnia 1893.)

Szwajcarya.

Nazwę kolei żelaznej pod Nr. 10 zmienić należy na "kolej seethalska szwajcarska".

Dopisać należy: "kolej thunerseańska, kolej bödelińska".

(Uwiadomienie urzędu centralnego w Bernie z dnia 27. maja 1893.)

Stosownie do artykułu 58go, ustęp 2 umowy międzynarodowej, tyczącej się obrotu towarów na kolejach żelaznych, koleje żelazne nowo oznajmione wstępują rzeczywiście do służby przewozowej międzynarodowej w miesiąc od daty listu, którym urząd centralny w Bernie uwiadomi o tem inne państwa traktatowe.

Wurmbrand r. w.

66.

Ustawa z dnia 1. kwietnia 1894,

dozwalająca używania udziałowych zapisów dłużnych pożyczki funduszu melioracyjnego dalmackiego w sumie 400.000 koron do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Udziałowe zapisy dłużne pożyczki funduszu melioracyjnego w sumie 400.000 koron, przez Wydział krajowy królestwa dalmackiego na zasadzie ustawy krajowej z dnia 18. lutego 1891 (Dz. ustaw i rozporządzeń krajowych Nr. 10) zaciągniętej, mogą być używane do korzystnego lokowania kapitatów fundacyj, zakładów pod nadzorem publicznym zostających, tudzież pieniędzy sierocych, powierzniczych i depozytowych a według kursu giełdowego, lecz nie ponad wartość imienną, na kaucye służbowe i na kaucye w interesach.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 1. kwietnia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Bacquehem r. w Schönborn r. w. Plener r. w.

67.

Rozporzadzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnetrznych i skarbu z dnia 1. kwietnia 1894,

tyczące się okresu ważności dla cechy sprawdzenia u beczek transportowych do piwa.

§. 1.

Ze zmianą §. 1go, punkt c) rozporządzenia Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 28. marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 30) rozporządza się, że beczki transportowe do piwa, obowiązkowi cechowania podlegające, poddawane być mają ponownemu sprawdzeniu i cechowaniu peryodycznie przed upływem każdych dwóch lat.

8 9

Termin ponownego sprawdzenia i cechowania obliczany być ma sposobem przewidzianym w ustępie 2gim §. 2go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 30).

8 3

Opłata za ponowne sprawdzenie według postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja liczyć się mająca, zniżana będzie o 20 procentów tylko w tym razie, jeżeli beczki transportowe do piwa poddawane są ponownemu sprawdzeniu w granicach terminu ustanowionego w §. 1 niniejszego rozporządzenia a cecha sprawdzenia tudzież odnośna cyfra roku i miesiąca są na beczkach jeszcze widzialne.

Po upływie tego terminu opłacać należy za ponowne sprawdzenie beczek transportowych do piwa całkowitą taksę, ustanowioną w rozporządzeniu ministeryalnem z dnia 5. maja 1876 (Dz. u. p. Nr. 67).

S. 4.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. czerwca 1894.

Wurmbrand r. w. Bacquehem r. w. Plener r. w.